

Pozměňovací návrh Jiřího Dolejše
k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (sněmovní tisk 93)

Odůvodnění pozměňovacího návrhu:

Tímto návrhem se vyjasňují některé nejistoty ohledně derivátů ve vztahu ke krytým dluhopisům, které vyplynuly zejména z dalších diskusí s Českou národní bankou. Dále se adaptuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2402 ze dne 12. prosince 2017, kterým se stanoví obecný rámec pro sekuritizaci a vytváří se zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci, které vstoupí v účinnost dne 1. ledna 2019. Tímto návrhem se také řeší příliš přísný výklad ohledně správního poplatku hrazeného do 3. dubna 2018 investičními zprostředkovateli a vázanými zástupci dle zákona o podnikání na kapitálovém trhu a ohledně trvání jejich oprávnění k činnosti, a to zejména s ohledem na provazbu s distribucí doplňkového penzijního spoření. Dále se transponuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2399 ze dne 12. prosince 2017, kterou se mění směrnice 2014/59/EU (tzv. BRRD), pokud jde o pořadí nezajištěných dluhových nástrojů v insolvenční hierarchii (hierarchie věřitelů), kterou je potřeba transponovat do 1. ledna 2019. S ohledem na adaptaci nařízení a transpozici směrnice se upravuje navrhovaná účinnost zákona na 1. ledna 2019. Odůvodnění k jednotlivým bodům je uvedeno na konci celého pozměňovacího návrhu.

1. K části první, článku I:

1. V novelizačním bodu 69 provést tyto změny:

a) V § 28a odstavec 1 uvést v tomto znění:

„(1) Souhrnná hodnota všech krycích aktiv (§ 30a) v krycím portfoliu (§ 30c odst. 1) musí být rovna alespoň 102 % souhrnné hodnoty všech dluhů, k jejichž krytí toto krycí portfolio slouží (§ 31a odst. 1) a které s ním tvoří krytý blok, nestanoví-li emisní podmínky vyšší limit. Při plnění povinnosti podle věty první se krycí aktiva, s výjimkou derivátů, vyjadřují v jejich jmenovité hodnotě, a deriváty v krytém bloku se vyjadřují v jejich reálné hodnotě podle mezinárodních účetních standardů upravených nařízením Komise (ES) č. 1126/2008 ze dne 3. listopadu 2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002, v platném znění, přičemž

- a) pro emitenta krytých dluhopisů kladná reálná hodnota derivátů se v krycím portfoliu zohlední pouze do výše přijatého zajištění derivátů ve formě peněžních prostředků nebo věcí podle § 31 odst. 2 písm. b) nebo c), které je součástí krytého bloku, a
- b) pro emitenta krytých dluhopisů se k záporné reálné hodnotě derivátů v krycím portfoliu nepřihlíží a do krytého bloku tato záporná reálná hodnota derivátů vstupuje jako dluh, k jehož krytí toto krycí portfolio slouží [§ 31a odst. 4 písm. e)], ledaže emitent poskytnul druhé smluvní straně zajištění derivátů ve formě peněžních prostředků nebo věcí podle § 31 odst. 2 písm. b) nebo c), které je součástí krytého bloku.“.

b) V § 28a odst. 2 slova „Celková jmenovitá“ nahradit slovem „Souhrnná“, slova „celkové jmenovité“ nahradit slovem „souhrnné“ a slova „z krytých dluhopisů v oběhu“ zrušit.

c) V § 28a doplnit nový odstavec 4 v tomto znění:

„(4) Pro účely odstavců 1 a 2 se jmenovitá hodnota pohledávky z hypotečního úvěru v krycím portfoliu v případě selhání dlužníka podle čl. 178 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, nebo při splnění přísnější podmínky podle emisních podmínek, sníží o 100 %.“.

2. V novelizačním bodu 77 v § 30b odst. 3 a 4 slova „celkové jmenovité“ nahradit slovem „souhrnné“, slova „celková jmenovitá“ nahradit slovem „souhrnná“ a slova „z krytých dluhopisů“ zrušit.

3. V novelizačním bodu 78 provést tyto změny:

a) V § 31 na konci textu odstavce 1 doplnit slova „, přičemž derivát musí splňovat podmínky podle odstavce 2 písm. e) a odstavce 3“.

b) V § 31 odst. 2 písm. e) za slovo „neschopnost“ vložit slova „nebo řešení krize“.

c) V § 31 odst. 4 písm. c) slova „emitentovi krytých dluhopisů“ zrušit.

4. V novelizačním bodu 79 v § 31a odst. 2 větě první za slovo „vyplatit“ vložit slovo „naběhlý“ a za větu druhou vložit větu třetí v tomto znění „Za kryté dluhopisy v oběhu se považují kryté dluhopisy ve vlastnictví osob odlišných od emitenta nebo kryté dluhopisy ve vlastnictví emitenta, které byly emitentem poskytnuty jiné osobě jako zajištění.“.

5. V novelizačním bodu 80 v § 32 odst. 1 text „28b“ nahradit textem „28a“.

6. V novelizačním bodu 81 provést tyto změny:

a) V § 32a odst. 1 písmeno d) uvést v tomto znění:

„d) emitentovi byla Českou národní bankou odňata bankovní licence, nebo“.

b) V § 32a odst. 1 písmeno e) zrušit a dosavadního písmeno f) označit jako e).

c) V § 32b odst. 8, § 32d odst. 4 a § 32e odst. 1 slova „celková jmenovitá“ nahradit slovem „souhrnná“.

d) V § 32b odst. 8 slova „z krytých dluhopisů“ zrušit.

e) V § 32d odst. 4 slova „z krytých dluhopisů, k“ nahradit slovem „, k“.

2. Část pátou (čl. VII a VIII) uvést v tomto znění:

„ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Čl. VII

Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 159/2006 Sb., zákona č. 120/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 29/2008 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 230/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 156/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 41/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 37/2012 Sb., zákona č. 172/2012 Sb., zákona č. 254/2012 Sb., zákona č. 134/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 135/2014 Sb., zákona č. 336/2014 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. 204/2017 Sb., se mění takto:

1. V poznámce pod čarou č. 2 se za větu poslední na samostatný řádek doplňuje věta „Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2402 ze dne 12. prosince 2017, kterým se stanoví obecný rámec pro sekuritizaci a vytváří se zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci a kterým se mění směrnice 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 648/2012.“.

2. V § 1 na konci odstavce 3 se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno k), které včetně poznámky pod čarou č. 63 zní:

„k) přímo použitelný předpis Evropské unie upravující obecný rámec pro sekuritizaci a vytvářející zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci⁶³⁾.“

⁶³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2402.“.

3. V § 132 odst. 1 se slova „Majetek zákazníka není součástí majetkové podstaty obchodníka s cennými papíry podle zákona upravujícího úpadek a způsoby jeho řešení¹⁹⁾, a je-li“ nahrazují slovem „Je-li“ a slovo „jej“ se nahrazuje slovy „majetek zákazníka“. Poznámka pod čarou č. 19 se zrušuje.

4. V § 135 na konci odstavce 1 se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno zb), které včetně odkazu na poznámku pod čarou č. 63 zní:

„zb) osoba, na kterou se vztahují povinnosti nebo zákazy podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího obecný rámec pro sekuritizaci a vytvářející zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci⁶³⁾.“.

5. V § 136 odst. 1 písm. m) se slova „nebo podle“ nahrazují slovem „podle“, na konci textu se čárka zrušuje a doplňují se slova „nebo podle čl. 32 odst. 2 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2402,“.

6. Za § 161 se vkládá nový § 161a, který včetně nadpisu a odkazu na poznámku pod čarou č. 63 zní:

„§ 161a

Přestupky fyzických osob spočívající v porušení nařízení Evropské unie o sekuritizaci

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností nebo poruší některý ze zákazů uvedených v přímo použitelném předpisu Evropské unie upravujícím obecný rámec pro sekuritizaci a vytvářející zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci⁶³⁾.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do

- a) 126 650 000 Kč, nebo
- b) výše dvojnásobku neoprávněného prospěchu získaného spácháním tohoto přestupku, je-li možné vyšší neoprávněného prospěchu zjistit.“.

7. § 182 včetně nadpisu a odkazu na poznámku pod čarou č. 63 zní:

„§ 182

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob spočívající v porušení nařízení Evropské unie o sekuritizaci

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností nebo poruší některý ze zákazů uvedených v přímo použitelném předpisu Evropské unie upravujícím obecný rámec pro sekuritizaci a vytvářející zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci⁶³).

(2) Institucionální investor, který obdržel pokyn k plnění povinností od jiného institucionálního investora podle čl. 5 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2402, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z těchto povinností.

(3) Za přestupek právnické osoby podle odstavce 1 nebo 2 lze uložit pokutu do

- a) 126 650 000 Kč,
- b) výše 10 % celkového ročního obrátu právnické osoby podle její poslední řádné účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky, nebo
- c) výše dvojnásobku neoprávněného prospěchu získaného spácháním tohoto přestupku, je-li možné výši neoprávněného prospěchu zjistit.

(4) Za přestupek podnikající osoby podle odstavce 1 nebo 2 lze uložit pokutu do

- a) 126 650 000 Kč, nebo
- b) výše dvojnásobku neoprávněného prospěchu získaného spácháním tohoto přestupku, je-li možné výši neoprávněného prospěchu zjistit.“.

8. V § 192a se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno k), které zní:

„k) příslušným orgánem podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího obecný rámec pro sekuritizaci a vytvářející zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci⁶³.“.

Čl. VIII

Přechodná ustanovení

1. Povolení k činnosti investičního zprostředkovatele zaregistrovaného ke dni 3. ledna 2018 trvá do dne 31. prosince 2019, pokud tento investiční zprostředkovatel měl ke dni 3. ledna 2018 zaregistrovanou činnost podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření; zaplacením správního poplatku podle čl. II bodu 11 zákona č. 204/2017 Sb. se povolení k činnosti tohoto investičního zprostředkovatele prodlužuje do 31. prosince 2020.

2. Oprávnění vázaného zástupce zapsaného ke dni 3. ledna 2018 do seznamu vázaných zástupců trvá do dne 31. prosince 2019, pokud tento vázaný zástupce měl ke dni 3. ledna 2018 zapsanou činnost podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření; zaplacením správního poplatku podle čl. II bodu 12 zákona č. 204/2017 Sb. se oprávnění tohoto vázaného zástupce prodlužuje do 31. prosince 2020.“.

Dosavadní čl. VIII až XIII označit jako čl. IX až XIV.

3. K části osmé, dosavadní čl. X (nově čl. XI):

1. Za dosavadní novelizační bod 5 vložit nové novelizační body 6 až 8 ve znění:

„6. Poznámka pod čarou č. 51 zní:

„⁵¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES ze dne 4. dubna 2001 o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí a Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2399 ze dne 12. prosince 2017, kterou se mění směrnice 2014/59/EU, pokud jde o pořadí nezajištěných dluhových nástrojů v insolvenční hierarchii.“

7. Nadpis § 374 zní „**Pořadí některých pohledávek za bankami a spořitelními a úvěrními družstvy**“.

8. Za § 374a se vkládá nový § 374b, který včetně nadpisu zní:

„§ 374b

Pohledávky z nepreferovaných dluhových nástrojů

(1) Po pohledávkách ostatních nezajištěných věřitelů jsou uspokojovány pohledávky z dluhového nástroje, pokud takový dluhový nástroj

- a) má původní smluvní dobu splatnosti nejméně jeden rok,
- b) neobsahuje vložený derivát a sám není derivátem a
- c) smluvní dokumentace a prospekt cenného papíru, pokud byl vyhotoven, uvádějí pořadí uspokojení pohledávky podle tohoto odstavce.

(2) Dluhový nástroj se pro účely odstavce 1 nepovažuje za derivát ani za dluhový nástroj obsahující vložený derivát jen proto, že jako základ pro výpočet úroku je použita široce používaná referenční úroková sazba, nebo jen proto, že dluhový nástroj je vydán v jiné než domácí měně emitenta a zároveň jsou jmenovitá hodnota nebo jistina, splátka a úrok určeny ve stejné měně.

(3) Pro účely tohoto paragrafu se dluhovým nástrojem rozumí dluhopis a jiná forma převoditelného dluhu a nástroj vytvářející nebo uznávající dluh.“.

Dosavadní body 6 a 7 označit jako body 9 a 10.

4. K části osmé, dosavadní čl. XI (nově čl. XII):

Doplnit bod 3 v tomto znění:

„3. Pro stanovení pořadí uspokojování nezajištěných pohledávek z dluhových nástrojů vydaných osobou, která je povinnou osobou podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu, přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy.“.

5. Za část devátou vložit novou část desátou (čl. XIV a XV) v tomto znění:

„ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o pojišťovnictví

Čl. XIV

Za § 95b zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění zákona č. 304/2016 Sb., se vkládá nový § 95c, který včetně nadpisu zní:

„§ 95c

Dodatečný kapitálový požadavek

Zjistí-li Česká národní banka, že tuzemská pojišťovna, tuzemská zajišťovna, pojišťovna z třetího státu nebo zajišťovna z třetího státu jako institucionální investor neplní požadavky týkající se obchodovatelných cenných papírů a jiných finančních nástrojů, které vznikly sekuritizací, může uložit této pojišťovně nebo zajišťovně přiměřený dodatečný kapitálový požadavek, a to za podmínek stanovených přímo použitelným právním předpisem EU. Tím není dotčeno ustanovení § 74 odst. 2.“

Čl. XV

Přechodné ustanovení

Tuzemská pojišťovna, tuzemská zajišťovna, pojišťovna z třetího státu nebo zajišťovna z třetího státu postupuje podle čl. II bodu 14 zákona č. 304/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, do 31. prosince 2018.“

Dosavadní část desátou označit jako část jedenáctou a dosavadní čl. XIII (nově čl. XIV) označit jako čl. XVI.

6. K dosavadní části desáté (nově část jedenáctá), k dosavadnímu čl. XIII (nově čl. XVI):

Slova „prvním dnem druhého měsíce následujícího po jeho vyhlášení“ nahradit slovy „dnem 31. prosince 2018.“

Odůvodnění tohoto návrhu:

Odůvodnění k bodu 1 (část první, článek I, změna zákona o dluhopisech):

Ke změnám navrhovaným v § 28a odst. 1 a 2, 30b odst. 3 a 4, § 32b odst. 8, § 32d odst. 4 a § 32e odst. 1: Provádí se upřesnění formulací zejména s ohledem na deriváty, které se mají oceňovat reálnou hodnotou dle mezinárodních účetních standardů (IFRS) a nikoli jmenovitou hodnotou. Současně se staví najisto, jak ve vztahu k derivátům zohledňovat poskytnutý a přijatý kolaterál (zajištění). Také se upřesňuje, že se vždy porovnává hodnota krycích aktiv ve vztahu ke všem dluhům, které mají být kryty; přihlíží se tedy i k tzv. souvisejícím dluhům.

Ke změně navrhované v § 28a odst. 4: Upřesňuje se, jak zohledňovat hypoteční úvěry po splatnosti, tzv. NPLs (non-performing loans). Odkazuje se v tomto ohledu na čl. 178 CRR a k těmto úvěrům v krycím portfoliu se pro účely krytí nepřihlíží (nicméně není to důvod pro jejich výmaz z krycího portfolia).

Ke změně navrhované v § 31 odst. 1: Staví se najisto, že i tehdy, kdy emitent postupuje podle čl. 129 CRR a nikoli podle českého práva (tj. § 31 odst. 2 a 3), tak musí derivát splňovat určité podmínky, aby mohl být zapsán do rejstříku krycích aktiv.

Ke změně navrhované v § 31 odst. 2 písm. e): Upřesňuje se, že derivát má být chráněn i pro případ opatření pro řešení krize.

Ke změně navrhované v § 31 odst. 4 písm. c): Odstraňují se nadbytečná slova zohledňující mimo jiné i to, že zajištění (kolaterál) nemusí být poskytnuto přímo emitentovi, ale například centrální protistraně.

Ke změně navrhované v § 31a odst. 2: Ve vztahu k úrokům se upřesňuje, že se zohledňuje jen naběhlý úrok (accrued interest), nikoli tedy úrok, který teprve vznikne v budoucnu. Dále se upřesňuje, co se rozumí krytými dluhopisy v oběhu, a to zejména k vlastním dluhopisům, které má emitent u sebe.

Ke změně navrhované v § 32 odst. 1: Opravuje se chybný odkaz.

Ke změně navrhované v § 32a odst. 1: Ruší se stávající písmena d) a e) a nahrazují se novým písmenem d). Tím se omezuje působnost tohoto ustanovení, které se nově již nevztahuje na jakékoli opatření uložené Českou národní bankou, které by mohlo mít vliv na vlastníky krytých dluhopisů. Tím se limituje případná odpovědnost České národní banky za nesprávné posouzení dopadů jakéhokoli jí přijatého opatření, které naopak může být snahou o záchranu emitenta (banky), a tudíž by nemělo mít za následek jmenování nuceného správce krytých bloků se všemi souvisejícími dopady.

Odůvodnění k bodu 2 (k části páté, čl. VII, změna zákona o podnikání na kapitálovém trhu):

K novým novelizačním bodům 1 a 2: Do poznámky pod čarou č. 2 a do § 1 odst. 3 se vkládá nařízení o sekuritizaci, u něžž uplyne lhůta pro adaptaci dne 31. prosince 2018.

K novému novelizačnímu bodu 3: Přebírá se text uvedený ve stávajícím znění ST 93.

K novému novelizačnímu bodu 4: Do ustanovení upravujícího, které osoby spadají pod dohled České národní banky, se vkládají osoby, kterým nařízení o sekuritizaci ukládá povinnosti nebo stanoví zakazy.

K novému novelizačnímu bodu 5: Jedná se o implementaci čl. 32 odst. 2 písm. d) nařízení o sekuritizaci.

K novému novelizačnímu bodu 6: Do hlavy III se vkládá nový § 161a, který upravuje přestupky fyzických osob za porušení nařízení o sekuritizaci a který je transpozicí čl. 32 odst. 2 písm. e) a g) tohoto nařízení. Horní hranice výše pokuty za porušení tohoto nařízení je stanovena čl. 32 odst. 2 nařízení o sekuritizaci a při přepočtu na koruny české byl použit kurz k 17. lednu 2017 (25,330 Kč/EUR).

K novému novelizačnímu bodu 7: Do hlavy III se vkládá nový § 182, který upravuje přestupky právnických osob a podnikajících fyzických osob za porušení nařízení o sekuritizaci a který je transpozicí čl. 32 odst. 2 písm. e), f) a g) tohoto nařízení. Odstavec 2 je transpozicí čl. 5 odst. 5 tohoto nařízení. Horní hranice výše pokuty za porušení tohoto nařízení je stanovena čl. 32 odst. 2 nařízení o sekuritizaci a při přepočtu na koruny české byl použit kurz k 17. lednu 2017 (25,330 Kč/EUR).

K novému novelizačnímu bodu 8: Dochází k vložení ustanovení upravujících působnost České národní banky ve vztahu k nařízení o sekuritizaci.

K přechodným ustanovením: Zmírňuje se aktuální výklad, kdy zaniká povolení investičního zprostředkovatele a oprávnění vázaného zástupce, kteří získali oprávnění před 3. lednem 2018 (nabytí účinnosti zákona č. 204/2017 Sb.). Tato problematika souvisí zejména s § 30b a 32g zákona o podnikání na kapitálovém trhu a s přechodnými ustanoveními č. 8, 9, 11 a 12 k zák. č. 204/2017 Sb. S ohledem na stávající výklad, že nezaplacením poplatku zaniká povolení/oprávnění dnem 31. prosince 2018 je potřeba toto řešit co nejdříve upřesněním na úrovni zákona. Úprava se vztahuje pouze na distributory účastnických fondů, kteří potřebují povolení/oprávnění podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu pro účely § 74 odst. 1 zákona o doplňkovém penzijním spoření, ačkoli u řady z nich jde pouze o formální požadavek, protože jinak neposkytují investiční služby (nenabízí investiční fondy ani dluhopisy).

Odůvodnění k bodu 3 (část osmá, čl. X, změna insolvenčního zákona):

Navrhovaná úprava § 374b InsZ má za cíl transponovat směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2399 ze dne 12. prosince 2017, kterou se mění směrnice 2014/59/EU, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků (dále jen „BRRD“), pokud jde o pořadí nezajištěných dluhových nástrojů v insolvenční hierarchii (hierarchie věřitelů). Dluhovým nástrojem se pro účely tohoto ustanovení rozumí dluhopis a jiné formy převoditelného dluhu a nástrojů vytvářejících nebo uznávajících dluh, než jsou dluhopisy stricto sensu (srov. čl. 2 odst. 2 bod 48 směrnice BRRD).

Jedním z hlavních motivů předmětné novely směrnice BRRD je zajištění dodržování zásady NCWO (no creditor worse off), která stanoví, že žádnému věřiteli by neměly vzniknout větší ztráty, než jaké by mu vznikly, pokud by daná instituce byla likvidována v běžném úpadkovém řízení. Novelizující směrnice proto zásadním způsobem mění čl. 108 směrnice BRRD, který upravuje pořadí vkladů v hierarchii stanovené pro případy úpadku. Novela směrnice BRRD je přijímána v reakci na standard TLAC (total loss-absorbing capacity), jehož cílem je zajistit, aby globální systémově významné banky měly nezbytnou kapacitu pro absorpci ztrát a rekapitalizaci. V návaznosti na skutečnost, že standard TLAC vyžaduje podřízenost, která může být smluvní, statutární nebo strukturální, vede tato novela směrnice BRRD k vytvoření nové kategorie „nepreferovaného“ a „prioritního“ dluhu, jenž by měl být v úpadkovém řízení řazen nad kapitálové nástroje a podřízené závazky, které nejsou kapitálovými nástroji, ale pod ostatní „prioritní“ závazky ve smyslu BRRD, tedy pod ostatní nepodřízené (seniorní) závazky. Nepreferovaný dluh může být proto uspokojován až poté, kdy budou uspokojeny všechny závazky standardních nezajištěných věřitelů. Zároveň však bude mít přednost před všemi podřízenými závazky emitenta. Tato nová kategorie by měla být způsobilá pro splnění požadavků podřízenosti pro započtení do požadavku TLAC i minimálních požadavků na kapitál a způsobilé závazky (MREL - minimum requirement for own funds and eligible liabilities).

Do této nově vytvořené kategorie podle nového čl. 108 odst. 2 spadají pohledávky, které splňují tato tři kritéria:

- a) původní smluvní splatnost těchto splatnost těchto dluhových nástrojů činí nejméně jeden rok;
- b) neobsahují žádné vložené deriváty a samy nejsou deriváty;
- c) příslušná smluvní dokumentace a případně prospekt týkající se jejich emise výslovně uvádí nižší stupeň priority podle tohoto odstavce.

Zároveň má tato nově vytvořená kategorie mít nižší prioritu než běžné nezajištěné dluhové nástroje a jiné běžné nezajištěné závazky, které nejsou dluhovými nástroji.

Odůvodnění k bodu 4 (část osmá, čl. XI, nové přechodné ustanovení k novele insolvenčního zákona):

Na pořadí nezajištěných pohledávek z dluhopisů a jiných dluhových nástrojů vydaných před nabytím účinnosti novely zákona se použijí dosavadní právní předpisy. Toto přechodné ustanovení je v souladu s ústavním principem zákazu retroaktivity a zároveň je v souladu s čl. 108 odst. 4 BRRD ve znění směrnice 2017/2399, když ode dne 31. prosince 2016 nebyla přijata právní úprava, která by změnila pořadí pohledávek v insolvenční hierarchii.

Odůvodnění k bodu 5 (nová část desátá, nové čl. XII a XIII, změna zákona o pojišťovnictví a přechodné ustanovení):

Navrhované změny reagují na změnu čl. 135 a 308b odst. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) provedenou čl. 39 nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2402 ze dne 12. prosince 2017, kterým se stanoví společná pravidla pro sekuritizaci a vytváří se evropský rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci a kterým se mění směrnice 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 648/2012.

Čl. 135 směrnice Solventnost II byl implementován do § 60 zákona o pojišťovnictví ve znění zákona č. 304/2016 Sb., který, mimo jiné, stanoví, že investování do obchodovatelných cenných papírů a jiných finančních nástrojů, které vznikly sekuritizací včetně důsledků nedodržení stanovených pravidel, se řídí přímo použitelným předpisem Evropské unie. Tato dikce pokrývá i rámec pro sekuritizaci stanovený výše uvedeným nařízením 2017/2402/EU. Nepokrývá však oprávnění ČNB jako dohledového orgánu pro pojišťovny a zajišťovny podle čl. 29 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení k uložení přiměřeného dodatečného kapitálového požadavku, který lze uložit v případě, kdy nebyly dodrženy čl. 5 nebo 6 daného nařízení a nastanou-li okolnosti stanovené v právním aktu, který má přijmout Evropská komise v přenesené pravomoci. Tím není dotčena povinnost takové pojišťovny nebo zajišťovny zohledňovat ve výpočtu solventnostního kapitálového požadavku všechna měřitelná rizika, kterým je vystavena. Z tohoto důvodu se navrhuje doplnit toto dohledové opatření ČNB do zákona.

Výše uvedené nařízení současně zrušuje přechodné ustanovení směrnice Solventnost II implementované do čl. II bodu 14 novely zákona o pojišťovnictví provedené zákonem č. 304/2016 Sb. a které se týká investování do obchodovatelných cenných papírů nebo jiných finančních nástrojů založených na sekuritizaci úvěrů. Z tohoto důvodu je nezbytné jeho účinnost ukončit dnem, ke kterému nabývá účinnosti předmětné nařízení.

Odůvodnění k bodu 6 (dosavadní část desátá, dosavadní čl. XIII, účinnost):

S ohledem na potřebu adaptace nařízení a transpozice směrnice se navrhuje změna účinnosti zákona na 31. prosince 2018 (oproti původnímu návrhu 30 dní od vyhlášení ve Sbírce).